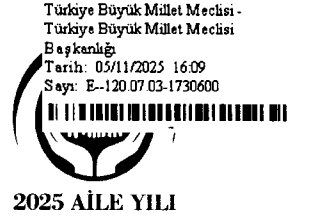




T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı



Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 05/11/2025 16:09
Sayı: E-120.07.03-1730600

2025 AİLE YILI

Sayı : E-54045643-610-21725738

Konu : Soru Önergesi (7/32887)

7/32887
GK 11

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.08.2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1689506 sayılı yazınız.

İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan, Bursa Milletvekili Sayın Nurhayat ALTACA KAYIŞOĞLU'na ait 7/32887 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/32887) (4 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8D887ACD-CBC7-489C-8230-817E2CAECD6A

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Atila Gökhan

GÜNGÖR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 95





T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**BURSA MİLLETVEKİLİ SAYIN NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU'NA AİT
7/32887 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

İklim değişikliğinin etkilerinin yoğun olarak hissedileceği Akdeniz iklim kuşağında yer alan ülkemizde büyüyen ekonomi ve artan üretimle tarımda, sanayide, enerjide, turizmde ve daha birçok sektörde suya olan ihtiyaç artmaktadır.

Bakanlığımızca 2016 yılında tamamlanan “İklim Değişikliğinin Su Kaynaklarına Etkisi Projesi” ile iklim değişikliğinin tüm havzalarda yüzey ve yer altı sularına muhtemel etkisi tespit edilmiş ve gerekli uyum faaliyetleri belirlenmiştir.

Ülkemizde tüm sektörlerde suyun verimli kullanılması ve su verimliliği konusunda toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla 31.01.2023 tarihinde “Ulusal Su Verimliliği Seferberliği” başlatılmıştır.

Seferberlik kapsamında kentsel, endüstriyel ve tarımsal su verimliliğinin sağlanmasına ilişkin rehber dokümanlar hazırlanmış olup www.suverimliliği.gov.tr adresinden dokümanlara ulaşılabilmektedir.

Tüm sektörlerde su verimliliği bilincinin oluşturulması ve farkındalık oluşturulması amacıyla ülke genelinde eğitim çalışmaları yürütülmektedir. Suyun verimli kullanılmasına ilişkin afişler ve reklam panoları hazırlanmış olup halkın farkındalığının sağlanması amacıyla ortak alanlarda sergilenmeye başlanılmıştır.

Su verimliliği seferberliğinin uygulanmasına yönelik 27.12.2024 tarihli ve 32765 sayılı Resmî Gazete’de “Su Verimliliği Yönetmeliği” yayımlanmıştır. Mezkûr Yönetmelik ile sektörel su kullanımlarının izlenmesi, kayıt altına alınması, orantısız su kullanımlarının ve su kayıplarının azaltılması, ekosistemlerin ve su kaynaklarının korunarak her türlü su kullanımında verimliliğin sağlanması hedeflenmektedir.

Ulusal su verimliliği hedeflerinin ve stratejilerinin ortaya konulduğu “Değişen İklim Uyum Çerçevesinde Su Verimliliği Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2023-2033)” hazırlanmıştır.

Planda, sektörel ve bireysel su kullanımlarında hedefler, stratejiler, eylemler ve sorumlu kurumlar belirlenmiştir. Ayrıca plan kapsamında tarımsal su kullanım verimliliğini artıran uygulamaların yaygınlaştırılmasıyla mevcut durumda %50 olan sulama randımanının 2030 yılına kadar %60, 2050 yılına kadar %65 seviyesine yükseltilmesi hedeflenmektedir.

Bulduğumuz yüzyıl için yapılan iklim etki değerlendirmeleri, artan sıcaklıklar ve değişen yağış rejimi neticesinde tarımsal sulama, endüstri, kentsel ve turizm kullanımlarının hangi ölçüde artacağı ile ilgili olarak gelecek dönemlere ilişkin su ihtiyaçları projeksiyonları yapılmıştır.

Bakanlığımızca çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm vb. sektörlerin adil ve dengeli su paylaşımını sağlamak aynı zamanda su kullanımından elde edilecek faydayı en üst seviyeye çıkarmak amacıyla havza ve alt havza bazında Sektörel Su Tahsis Planları (SSTP) hazırlanmaktadır.

Şu ana kadar Seyhan, Gediz, Küçük Menderes, Konya, Akarçay, Burdur, Batı Akdeniz, Kuzey Ege, Büyük Menderes olmak üzere 9 havzada SSTP tamamlanmış ve yayımlanmıştır.

SSTP ile havza ve alt havza ölçeğinde her sektörün ihtiyacı olan suyun, ekonomik, sosyal ve çevresel açıdan analiz edilerek planlanması yapılmaktadır. Bu çalışmalarda iklim değişikliği sebebiyle oluşabilecek kuraklık risklerine karşı normal durum ve 4 farklı kuraklık senaryosu



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

(hafif kurak, orta kurak, şiddetli ve çok şiddetli kurak dönemler) ile geleceğe yönelik havzadaki çevre, içme suyu, tarım, sanayi, hayvancılık, turizm gibi sektörlerin havza bazındaki su taleplerine uygun olarak su tahsis senaryoları hazırlanmakta ve su tahsis planlaması yapılmaktadır.

Bu kapsamda, İznik Gölü alt havzası için mevcut durum ve gelecek projeksiyonlarına yönelik çalışmalar halihazırda yürütülmektedir.

Su kirliliğinin önlenmesi ve azaltılması, yer üstü ve yer altı su kaynaklarının kalitesinin korunması, iyileştirilmesi ve miktar bakımından sürdürülebilir bir şekilde kullanılmasını sağlamak amacıyla bütüncül havza yönetimi anlayışıyla nehir havza yönetim planları (NHYP) hazırlanmaktadır. Havzadaki tüm su kütlelerinde iyi su durumuna ulaşılması amacıyla alınması gerekli tüm tedbirler ve maliyetler ortaya konulmaktadır. Detaylı ekonomik analiz ve modelleme çalışmaları yapılarak önceliklendirilen söz konusu tedbirlerin uygulanmasından mesul kurum ve kuruluşlar ve uygulama dönemleri belirlenmektedir. Bahse konu tedbirler Bakanlığımız uhdesindeki “Ulusal Su Bilgi Sistemi” ile takip edilmektedir. Hâlihazırda 12 havzada (Meriç-Ergene, Kuzey Ege, Susurluk, Küçük Menderes, Gediz, Büyük Menderes, Batı Akdeniz, Burdur, Konya, Sakarya, Yeşilırmak ve Akarçay) çalışmalar tamamlanmış olup 7 havzada (İznik Gölü’nün yer aldığı Marmara, Antalya, Doğu Akdeniz, Batı Karadeniz, Doğu Karadeniz, Kızılırmak ve Seyhan) devam etmektedir. Kalan havzalara yönelik çalışmalar ise planlanmaktadır.

Kuraklık risklerinin olumsuz etkilerinin asgari düzeye indirilmesi ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunması amacıyla ülkemizdeki 25 nehir havzası için Kuraklık Yönetim Planları hazırlanmıştır.

Kuraklık Yönetim Planları kapsamında su kaynaklarımızın verimli kullanılması ve kuraklıklara karşı hazırlıklı olunmasına yönelik olarak belirlenen tedbirler aşağıda sıralanmaktadır.

- Sulama alanlarının rehabilitasyonu ve modern sulama sistemlerine geçilmesi,
- İçme ve kullanma suyu şebekelerindeki kayıp kaçakların azaltılması,
- Sanayi sektöründe kullanılan suyun geri kazanılması ve temiz üretim tekniklerinin yaygınlaştırılması,
- Alternatif su kaynaklarının belirlenmesi,
- Gözlem ağının geliştirilmesi,
- Kullanılmış suların yeniden kullanımının sağlanması,
- Kuraklığa dayanıklı bitkisel ürünlerin artırılması,
- Kuraklığın ekosistem üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması ve
- Kuraklık farkındalığının artırılması.

Tarımsal Kuraklıkla Mücadele Stratejisi ve Eylem Planı’nın yol göstericiliğinde illerin kendi dinamiklerine ve özel koşullarına uygun olarak “İl Kuraklık Eylem Planı” oluşturulmuştur. İl Eylem Planı kapsamında; Vali başkanlığında ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile oluşturulan İl Kriz Merkezi kararlarıyla olası kuraklık ile ilgili tedbirler alınarak il bazında uygulanmaktadır.

2024 ve 2025 yıllarında Bursa İl Kriz Merkezi kararlarıyla İznik Gölü’nden sulama



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

şebekelerine verilecek su miktarında Devlet Su İşleri (DSİ) Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan su dağıtım programına uygun şekilde kısıtlamaya gidilmiştir.

Ayrıca “Kuraklık Tahmini ve Erken Uyarı Sisteminin Kurulması” çalışmalarına başlanmış olup 2027 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu sistemle kuraklık öncesinde tarım, içme suyu, turizm, sanayi gibi su kullanan sektörlere gerekli uyarılar yapılarak kuraklık zararlarının en aza indirilmesi hedeflenmektedir.

25.07.2025 tarihinde “Kuraklık Riski Altında Olan Göllere İlişkin Eylem Planlarının Hazırlanması Çalıştayı” gerçekleştirilmiş ve başta İznik Gölü olmak üzere Beyşehir, Akşehir, Eber, Bafa, Burdur, Seyfe ve Sapanca göllerinin korunmasına yönelik eylemlerin paydaşlarla istişare edilmesi sağlanmıştır.

IV. Tarım Orman Şûrası Sonuç Bildirgesi’nde de iklim değişikliği ve kuraklıkla ilgili hedefler yer almaktadır. Sonuç bildirgesinde; iklim değişikliği etkilerine dayanıklı yeni bitki çeşitlerinin ve hayvan ırklarının geliştirilmesi ile kuraklık ve aşırı hava olaylarına karşı erken uyarı ve dijital kuraklık izleme sisteminin kurulması kararları alınmıştır. Bu kararlar, oluşturulacak eylem planı çerçevesinde takip edilecektir. İznik Gölü içinde bu kapsamda çalışmalar sürdürülmektedir.

İznik Gölü Sulak Alanı, “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği” kapsamında 13.08.2018 tarihinde Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan olarak tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Doğa Koruma ve Milli Parklar (DKMP) Genel Müdürlüğümüzce “İznik Gölü Sulak Alanı” ekosisteminin korunması, kaçak yapılaşmanın engellenmesi, kıyı alanların ve sazlıkların korunması amacıyla düzenli olarak denetimler gerçekleştirilmektedir.

İznik Gölü’nde su açığı gidermek için 30.11.2023 tarihinde DSİ Genel Müdürlüğümüzce ihale edilen “Bursa-İznik Gölü Havzasının Su Bütçesinin Korunmasına Yönelik Derivasyon Alternatiflerinin Araştırılması ve İznik Gölü’nden İlave İçme-Kullanma Suyu Teminine Yönelik Planlama Mühendislik Hizmetleri” işi kapsamında;

- Yenişehir ilçesi sınırları içerisinde bulunan Göksu Çayı’ndan alınacak işletme fazlası suların mevcut Boğazköy Barajı ve Sulamasına ait ana iletim boru hattı ve ilave olarak yapılacak bir tünel vasıtası ile İznik Gölü’ne yaklaşık yılda 65,00 hm³ suyun aktarılması ve
- Gölün batısında bulunan ve suları Marmara Denizi’ne mansaplanan 5 adet (Karsak, Gemiç, Gürle, Yenigürle ve Akharem) derenin bir çevirme yapısı vasıtasıyla İznik Gölü’ne yaklaşık yılda 9,5 hm³ suyun aktarılması

hedeflenmektedir.

Ayrıca İznik Gölü’ne buharlaşma istasyonu kurulması için ihale hazırlık çalışmaları son aşamdadır.

DSİ Genel Müdürlüğümüzce kanaetli sulamaların rehabilitasyon projeleri yapılarak basınçlı borulu sulamaya çevrilmesi çalışmaları devam etmektedir.

Tarımsal sulama amacıyla yapılmış olan Ülküköy Göleti belirli dönemlerde kuruyan Kaynarca Deresi tarafından beslenmekte ve yağış rejiminde yaşanan düzensizliklerden etkilenmektedir.

Ülküköy Göleti, Ulusal Sulak Alan Envanteri Bilgi Sisteminde 1404 kod numarası ile kayıt altına alınmıştır. Bu minvalde, arazi çalışmaları ve uydu görüntüleme teknikleriyle takibi



T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIğI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yapılmaktadır. DKMP Genel M¼d¼rl¼ğ¼m¼zce Sulak Alanların Korunması Y¼netmeliđi kapsamında, alan çevresinde koruma faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.